

Læsevejledning til resultater på regions- og sygehusplan

Indhold

1. Overblik	2
2. Sammenligninger	2
3. Hvad viser figuren?	3
4. Hvad viser tabellerne?	6
5. Eksempler på typiske spørgsmål til tabellerne	9

Øvrigt materiale

Baggrund og metode for LUP:

Analysemetoderne og den statistiske baggrund kan du finde mere information om i publikationen på: www.patientoplevelser.dk/baggrund-og-metode-for-LUP. Bemærk, at den først bliver tilgængelig sammen med offentliggørelsen af den nationale LUP-rapport i uge 18.

Spørgeskemaer:

Du kan finde det spørgeskema, patienterne har modtaget, på: www.patientoplevelser.dk/skema

Omkodning af spørgsmål:

Spørgsmålene er ikke altid opgjort, som de fremstår i spørgeskemaet. Detaljeret information om de omkodninger, vi har foretaget, kan du finde på: www.patientoplevelser.dk/omkodninger

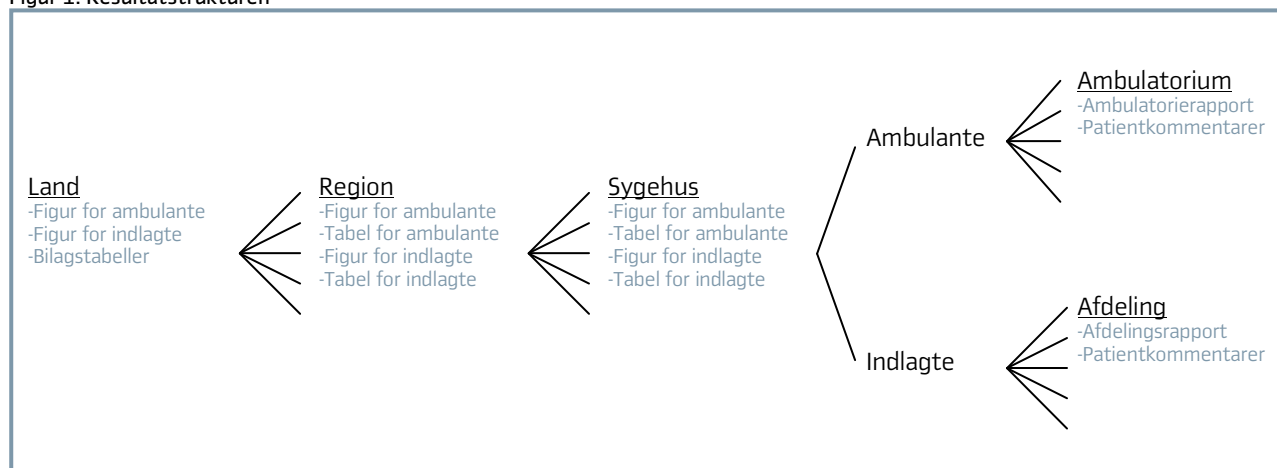
Spørgsmål, der kan sammenlignes over tid:

Vi kan kun vise udviklingen i resultater for de spørgsmål, der er ens i år og sidste år. Du kan se hvilke spørgsmål, der kan sammenlignes, på: www.patientoplevelser.dk/tidssam

1. Overblik

Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser (LUP) er overordnet opdelt i to resultatgrupper: de ambulante og de indlagte patienter. Dernæst er den opgjort på flere niveauer (lands-, regions- sygehus- og afdelingsniveau). Figur 1 viser resultatstrukturen. Forgreneingerne viser, at det underliggende niveau indeholder flere enheder. En region indeholder flere sygehuse og et sygehus indeholder flere afdelinger og ambulatorier.

Figur 1: Resultatstrukturen

Opbygningen af figurer og tabeller er grundlæggende ens for regioner og sygehuse. Figureerne giver overblik, tabellerne indeholder de detaljerede resultater. Figureerne samler svarfordelingerne for alle spørgsmål, hvis svarkategorier kan opdeles i positive og negative svar. Tabellerne gør det muligt at sammenligne egne resultater med svarfordelinger på landsplan for hvert enkelt spørgsmål.

Denne læsevejledning forklarer resultaterne på regions- og sygehusplan. Der er en særskilt læsevejledning til afdelingsresultaterne, da de er opbygget en smule anderledes (se www.patientoplevelser.dk/vejledning). Landsresultaterne bliver offentliggjort i en national rapport i uge 18.

For hver region er der to spørgeskemaer: et til de ambulante og et til de indlagte patienter¹. Spørgeskemaet til LUP består af to siders nationale og to siders regionale spørgsmål. De nationale spørgsmål er fælles for alle regioner og er stillet til samtlige patienter i undersøgelsen. De regionale spørgsmål er udvalgt af regionerne selv og kun stillet til patienter på regionens sygehuse. Regionale spørgsmål kan overalt genkendes på, at deres nummer indeholder underscore (_).

2. Sammenligninger

Vi laver to typer af sammenligninger i LUP:

- Sammenligning over tid
- Placering i forhold til landsresultatet

Begge typer af sammenligning foretages med logistiske regressioner.

Det gælder generelt, at statistiske sammenligninger bliver mere præcise – og dermed i stand til at afsløre forskelle – jo flere observationer, de bygger på. I LUP betyder dette, at metoden har en tilbøjelighed til at give små enheder placeringen G, mens store enheder oftere får placeringen O eller U. Med udgangspunkt i at præcisionen øges, når antallet af observationer øges, så er det oplagt at stille større krav til en analyse, der bygger på mange observationer, end til en analyse, der bygger på få observationer. I praksis gør vi dette ved at øge signifikansniveauet efterhånden som antallet af observationer øges. I LUP benyttes følgende signifikansniveauer:

- 0,5 % for regioner
- 2,5 % for sygehuse

¹ Bemærk at Region Midtjylland har i alt 8 spørgeskemaer, da de har sygehus-specifikke spørgsmål for hvert af deres fire sygehuse.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at resultaterne for regionerne og sygehusene er delt op i indlagte og ambulante patienter. Det betyder, at svar fra sygehusets ambulante patienter sammenlignes med svar fra samtlige ambulante patienter i undersøgelsen i placering af sygehuset. På samme måde sammenlignes sygehusets svar fra deres ambulante patienter i år med deres ambulante patienter sidste år.

Sammenligning over tid

Vi sammenligner resultater fra i år med dem fra forrige år, hvis spørgsmålet var med begge år, og enheden også var med i begge år². Pile viser, hvordan resultatet i år er i forhold til sidste år: et bedre resultat giver en pil op (↗), et dårligere resultat giver en pil ned (↘), og et resultat, der ikke er signifikant forskelligt, giver en vandret pil (→).

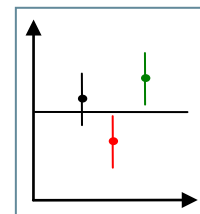
Regions- og sygehusresultaterne er meget aggregerede, idet der indgår mange afdelinger på disse meget overordnede niveauer. Det betyder også, at fortolkningen af resultaterne skal være velovervejet. Der kan ske store strukturelle ændringer på et sygehus fra år til år. Nye afdelinger kommer til og andre flytter. I LUP sammenligner vi svarfordelingen fra alle sygehusets patienter i år med svarfordelingen for alle sygehusets patienter i sidste år. Det betyder, at selv om en afdeling ikke eksisterer mere i år, så indgår den stadig i resultaterne fra forrige år. På samme måde indgår en ny afdeling i dette års resultat, selv om den ikke var med sidste år. Hvis vi kun sammenligner de afdelinger, der indgår i begge år, vil det ikke afspejle sygehusets virkelighed eller for den sags skyld de resultater, vi offentliggør på sygehusplan. Derfor er det de offentliggjorte svarfordelinger fra sidste år, vi sammenligner med de offentliggjorte svarfordelinger fra i år. Hvis en sygehusledelse ved, at der er sket meget store ændringer fra ét år til et andet, kan det være nødvendigt at gå ned på afdelingsniveau for at se, om en fremgang eksempelvis skyldes en ny afdeling, der hiver sygehusresultat op.

Placering af sygehuset/regionen i forhold til landsresultatet

For hvert af de nationale spørgsmål sammenligner vi regions-/sygehusresultatet med resultatet på landsplan. På baggrund af disse sammenligninger får regionen/sygehuset en placering, der er over (O), under (U) eller ikke signifikant forskellig fra (G) landsresultatet. Der foretages ikke en tilsvarende sammenligning og tildeling af O, U og G på baggrund af de regionale spørgsmål, idet de er forskellige i de fem regioner.

Det er muligt at sammenligne regioners eller sygehuses placeringer. Her skal du dog være opmærksom på, at et sygehus med et O ikke nødvendigvis er bedre end et med placeringen G.

Figuren giver forklaringen. Der er tre sygehuse (et rødt, et grønt og et sort), der er placeret i forhold til landsresultatet (den vandrette streg). Konfidensintervallet for det sorte sygehus overlapper landsresultatet, hvorved sygehuset får et G. Konfidensintervallet for det grønne sygehus er lige præcis over landsresultatet, så grønt sygehus får et O. Konfidensintervallerne for grønt og sort sygehus overlapper, så vi kan ikke sige, at deres resultater er forskellige. Det røde sygehus, som er under landsresultatet, klarer sig derimod signifikant dårligere end det grønne, da deres konfidensintervaller slet ikke overlapper.

I selve placeringen i forhold til landsresultatet er der taget højde for sammensætningen af regionens/sygehusets patienter med baggrundsvariablene køn og alder (over/under 60 år). For de indlagte patienter er der desuden taget højde for, om indlæggelsen var akut eller planlagt. Det betyder, at den placering som regionen/sygehuset opnår ikke kan skyldes, at den pågældende enhed har en anden køns- og alderssammensætning end på landsplan.

3. Hvad viser figuren?

Figurene viser LUP-resultaterne for en region eller et sygehus på én enkelt side (se figur 2).

Figuren viser:

- Svarfordelingen for alle spørgsmål, hvis svarkategorier kan opdeles i positive og negative svar
- om enheden klarer sig bedre (↗), dårligere (↘) eller ikke signifikant forskelligt (→) i forhold til 2010
- enhedens placering over (O), under (U) eller ikke signifikant forskellig (G) fra landsresultatet

² Privathospitalerne sammenlignes ikke over tid på det mest overordnede niveau, da omfanget af inkluderede afdelinger er meget skiftende fra år til år.

Hver af de liggende søjler i figuren svarer til et spørgsmål fra spørgeskemaet. Spørgsmålene er sorteret efter andelen af positive besvarelser (meget positive og positive), hvilket betyder, at spørgsmålene ikke nødvendigvis optræder i samme rækkefølge i alle figurer.

Den tekst, der er til hvert spørgsmål i figuren, består af tre elementer: 1) spørgsmålets nummer, 2) en kort tekst, som rummer essensen af spørgsmålet, som det blev stillet i spørgeskemaet og 3) i parentes det antal patienter, der har besvaret spørgsmålet.

Søjlerne kan have op til fire farver. De grønne nuancer illustrerer meget positive eller positive svar, mens de røde nuancer illustrerer negative eller meget negative svar. Nogle spørgsmål i skemaet har kun tilknyttet to svarmuligheder (en positiv og en negativ). I figuren benyttes kun kategorierne meget positiv og meget negativ om disse spørgsmål.

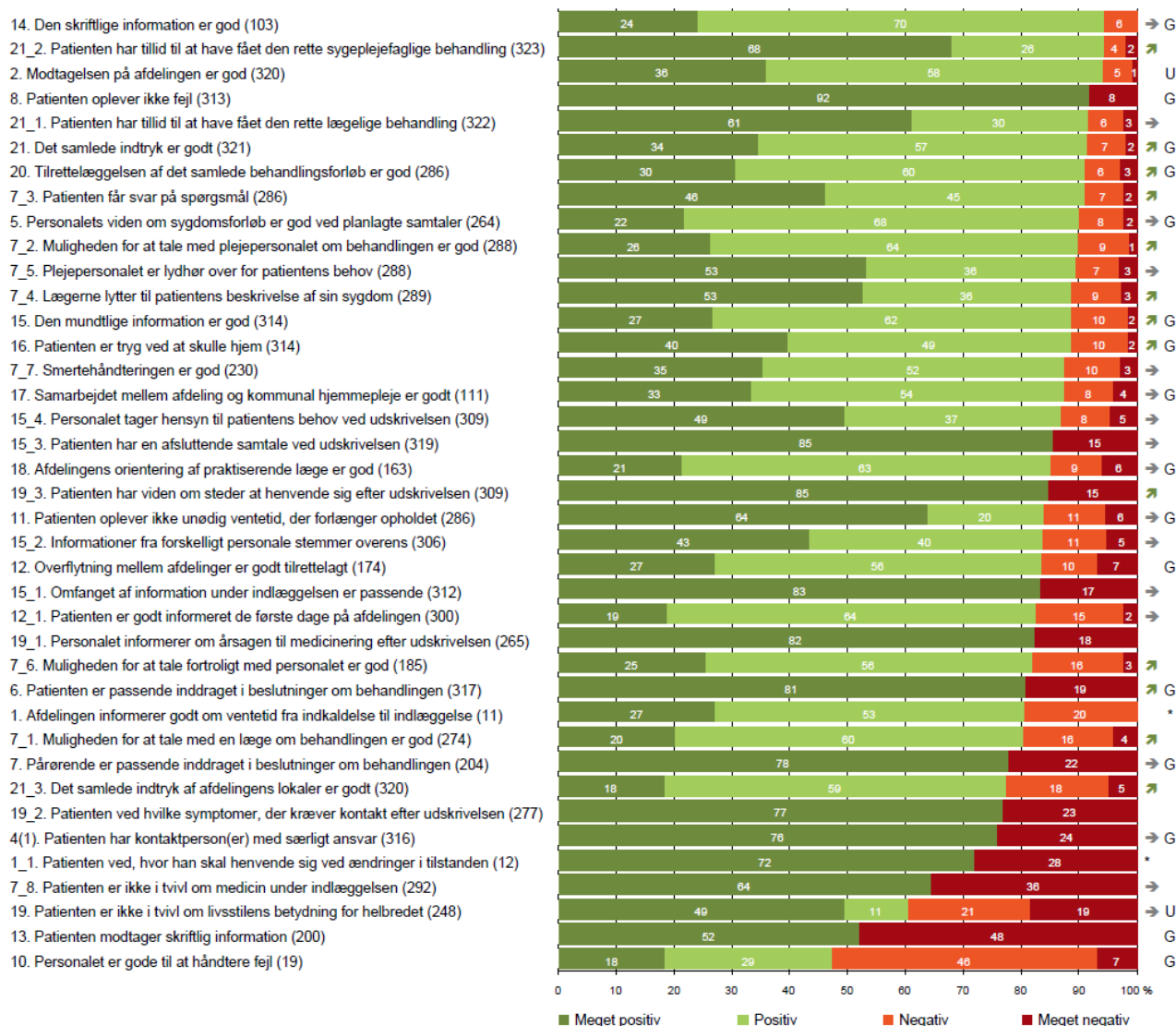
Længst til højre i figuren er først udviklingen i enhedens resultat (↗, ↘ eller →) og dernæst enhedens placering (O, U eller G) i forhold til landsresultatet. Det kan hænde, at der er en stjerne på en af de to pladser. Den indikerer, at datagrundlaget er for spinkelt til, at det er statistisk muligt at foretage analysen. I nogle tilfælde er der slet ikke noget på pladsen, hvor udviklingen eller placeringen skulle have stået. Det er fordi, det ikke altid giver mening eller er muligt at foretage analysen. Vi kan eksempelvis ikke vise udviklingen for spørgsmål, som ikke var med sidste år, eller hvor spørgsmålsformuleringen har ændret sig markant. Vi kan heller ikke placere enheden i forhold til landsresultatet for regionale spørgsmål, da der ikke findes et landsresultat.

Det er ikke alle spørgsmål fra spørgeskemaet, der er i figurerne. De udeladte spørgsmål er:

- Dem hvis svarkategorier ikke kan opdeles i positive og negative
- De underspørgsmål, som er opsummeret i ét resultat. Her er det kun det opsummerede resultat, der indgår i figuren
- Dem hvis svar er opgjort på to måder. I nogle tilfælde vil det kun være den ene opgørelse, der indgår.
- Dem der er et kommentarfelt, hvor patienterne kan skrive frit

Læs mere om omkodninger af spørgsmål på: www.patientoplevelser.dk/omkodninger

Figur 2. Eksempel på figur fra 2010

Figuren ovenfor viser, at det nationale spørgsmål 14 opnår den mest positive vurdering. 103 patienter har svaret på spørgsmålet, hvilket er væsentlig færre end i mange af de andre spørgsmål. Det er fordi, det kun er dem, der har modtaget skriftlig information (se spørgsmål 13 i bunden af figuren), der skal svare på spørgsmål 14. 94 % af patienterne har en positiv vurdering, dvs. vurderer at den skriftlige information er "god" eller "virkelig god". Resultatet i år er ikke signifikant forskelligt fra resultatet i 2009. Endvidere er resultatet ikke signifikant forskelligt fra landsresultatet, det er markeret med et G.

Herefter følger det regionale spørgsmål 21_2, som 323 patienter har svaret på. 94 % ligger i de positive kategorier, som i spørgsmålet ovenfor. Svarfordelingen er dog anderledes. En større andel har brugt yderkategorierne ("meget positiv" og "meget negativ") i spørgsmål 21_2. Resultatet er signifikant bedre end enhedens resultat i 2009. Der er ingen placering i forhold til landsresultatet, da det er et regionalt spørgsmål.

Det næste spørgsmål er et nyt spørgsmål i forhold til 2009. Derfor kan vi ikke vise udviklingen. Spørgsmål 8, der følger efter, viser hvor mange patienter, der oplever fejl. Her kan vi heller ikke vise udviklingen, da spørgsmålet har ændret sig i forhold til 2009. Se hvordan spørgsmålet ser ud i år på: www.patientoplevelser.dk/skema

4. Hvad viser tabellerne?

Tabelmaterialet består af en tabel pr. spørgsmål i spørgeskemaet. Alle de spørgsmålsvisse tabeller er samlet i en pdf-fil. De samme tabeller findes også i en excelfil, der gør det lettere at arbejde videre med resultaterne. Tabellerne viser de samme resultater som figurerne blot mere detaljerede, idet de også viser de eksakte andele af patienter, der har benyttet de forskellige svarkategorier, samt landsresultatet som regionen/sygehuset sammenlignes med.

Fra venstre mod højre indeholder tabellerne følgende kolonner:

- En kolonne med navn på enheden
- En kolonne, der viser antallet af svar på det pågældende spørgsmål
- Et antal kolonner, der viser andelen af svar i hver svarkategori. De svarkategorier, som patienterne har kunnet vælge i spørgeskemaet, benyttes som kolonneoverskrifter
- Kun for spørgsmål og enheder, der er som sidste år: En kolonne med udvikling fra sidste år til i år. Dvs. om enheden klarer sig bedre (↗), dårligere (↘) eller ikke signifikant forskelligt (→) i forhold til deres eget resultat i sidste år
- Kun for nationale spørgsmål: En kolonne med placering over (O), under (U) eller ikke forskellig fra (G) et mere overordnet resultat. Det er enten landsresultatet eller specialeresultatet afhængigt af, om det er regioner/sygehuse eller afdelinger, der skal placeres.

En stjerne (*) i en af de to sidste kolonner indikerer, at datagrundlaget er for spinkelt til de statistiske analyser. En streg (-) viser, at det ikke lader sig gøre eller ikke giver mening af foretage analysen. Læs mere om dette i kapitel 3 om figuren.

For nationale spørgsmål er første resultatlinje landsresultatet, som regionen/sygehuset sammenlignes med og placeres i forhold til. For de regionale spørgsmål er første resultatlinje regionsresultatet.

Regionstabel

Regionstabellen indeholder regionsresultatet og resultater for sygehusene i regionen. Regionen og sygehusene sammenlignes med og placeres (O, U eller G) i forhold til besvarelsen fra samtlige patienter.

Tabel 1. Eksempel på regionstabel fra 2010

7. I hvilket omfang blev dine pårørende inddraget i de beslutninger, der skulle træffes om din behandling og pleje?						
	Antal	For meget	Passende	For lidt	Resultat i forhold til 2009	Placering i forhold til landsresultatet
		%	%	%		
Landsresultatet	26528	0,9	82,9	16,2	↗	
Regionsresultatet	3144	1,0	82,0	17,0	↗	G
Sygehus A	18	0,0	83,3	16,7	*	*
Sygehus B	425	1,2	84,4	14,4	↗	G
Sygehus C	89	0,7	88,6	10,6	→	G
Sygehus D	452	0,9	77,6	21,6	↗	U
Sygehus E	484	1,6	78,9	19,5	→	G
Sygehus F	391	1,1	79,3	19,6	→	G
Sygehus G	89	0,0	97,6	2,4	*	*
Sygehus H	706	1,0	86,7	12,3	↗	O
Sygehus I	490	0,5	80,4	19,1	↗	G

Regionstabellen viser, at 26.528 på landsplan har svaret på spørgsmålet. Af disse stammer 3144 fra den pågældende region. Både på landsplan og på regionsplan er resultatet bedre i 2010 end i 2009. Kigger vi udelukkende på svarfordelingerne, svarer en mindre andel patienter, at deres pårørende er passende inddraget på regionsplanen end de er på landsplan. Der er dog ikke en signifikant forskel i svarfordelingerne, hvilket giver regionen et G.

Under regionsresultatet er alle sygehusenes resultater. Der er stor forskel i svarfordelingen for de enkelte sygehuse. På Sygehus G svarer 97,6 %, at deres pårørende er passende inddraget, mens 77,6 % svarer det samme for Sygehus D. Hvis sygehusene skal sammenlignes med hinanden, kan det gøres ved at sammenligne svarfordelingerne. Placeringerne kan kun i mindre grad bruges til det, da vi ikke sammenligner sygehusene parvist. Hvis et sygehus har et O og et andet et U, så er de med sikkerhed forskellige fra hinanden. I eksemplet ovenfor klarer Sygehus H sig altså bedre end Sygehus D. Vi kan ikke nødvendigvis sige, at et G er bedre end et U, eller at et O er bedre end et G (læs mere om det i kapitel 2 om sammenligninger).

Fire af de ni sygehuse har opnået bedre resultater i 2010 sammenlignet med 2009 (Sygehus B, D, H og I). Tre af sygehusene har ikke et signifikant forskelligt resultat i forhold til 2009. To af hospitalerne har en stjerne i de sidste to kolonner. Det er fordi, de har for få svar i kategorierne "for lidt" og "for meget", til at vi kan gennemføre de statistiske sammenligninger.

Sygehustabel

Sygehustabellerne viser resultater for sygehuset og afdelingerne på sygehuset. I sygehustabellerne sammenlignes sygehuset med landsresultatet og placeres over, under eller ikke forskelligt fra dette. Afdelingerne sammenlignes derimod med specialeresultatet på landsplan for det speciale, som de hører under.

Tabel 2. Eksempel på sygehustabel fra 2010

7. I hvilket omfang blev dine pårørende inddraget i de beslutninger, der skulle træffes om din behandling og pleje?						
	Antal	For meget	Passende	For lidt	Resultat i forhold til 2009	Placering
		%	%	%		
Landsresultatet	26528	0,9	82,9	16,2	↗	
<i>Sygehusresultatet</i>	<i>425</i>	<i>1,2</i>	<i>84,4</i>	<i>14,4</i>	<i>↗</i>	<i>G</i>
Afdeling A	111	1,8	83,8	14,4	→	G
Afdeling B	79	2,5	87,3	10,1	→	G
Afdeling C	46	0,0	76,1	23,9	-	-
Afdeling D	60	0,0	90,0	10,0	→	O
Afdeling E	54	0,0	90,7	9,3	↗	G
Afdeling F	19	0,0	84,2	15,8	*	*
Afdeling G	56	0,0	83,9	16,1	↗	G

425 af de 26.528 besvarelser på landsplan stammer fra det sygehus, tabellen viser resultater for. Svarfordelingen for sygehuset og den på landsplan er en smule forskellige procentuelt. Der er dog ikke en signifikant forskel, så hospitalet får et G. Der er sket en positiv udvikling i svarfordelingen fra 2009 til 2010 både på landsplan og sygehusplan. Det viser de to øverste grønne pile.

Under sygehusresultatet er resultater for sygehusets afdelinger vist. Procentuelt er der stor forskel mellem afdelingerne. I Afdeling C svarer 23,9 %, at deres pårørende er for lidt inddraget, mens 9,3 % giver samme svar i Afdeling E. Skal du sammenligne afdelingerne, kan du kun gøre det med svarfordelingerne. Placeringerne kan ikke bruges til det, da hver afdeling placeres i forhold til landsresultatet for det speciale, som den tilhører. Sammenligningen af afdelingsresultatet er derfor i forhold til forskellige specialeresultater. Selv hvis to afdelinger hører under samme speciale, vil placeringerne ikke nødvendigvis kunne bruges til det store i sammenligningen af dem. (læs mere om det i kapitel 2 om sammenligninger)

Afdeling E og G klarer sig bedre i 2010 end i 2009. Afdeling A, B og D's resultater er ikke signifikant forskellige fra deres respektive resultater i 2009. Afdeling C's resultat kan ikke sammenlignes med 2009, da afdelingen ikke var med i 2009. Samme afdeling får ikke nogen placering i forhold til et specialeresultat, da den hører til i restgruppen af afdelinger, der ikke hører under nogen af de specialer, vi opgør på i LUP. Restgruppen er en meget heterogen gruppe uden ret meget til fælles. Det giver derfor ikke mening at sammenligne afdelingens resultat med et samlet resultat for de afdelinger, der er i restgruppen. Afdeling F's datagrundlag er for spinkelt, til at vi kan gennemføre de statistiske sammenligninger.

5. Eksempler på typiske spørgsmål til tabellerne

Først og fremmest skal du være opmærksom på, at placeringen over, under eller ikke forskellig fra lands/specialeresultatet ikke sker på baggrund af præcis de svarfordelinger, som fremgår af tabellerne, men på baggrund af disse svarfordelinger korrigeret for køn og alder (og indlæggelsesform for indlagte patienter). Korrektionen for køn og alder svarer til, at enhederne placeres OUG *som om* deres patienter har samme køns- og aldersfordeling. Det kan i nogle tilfælde betyde, at to enheder placeres ens, selvom de har forskellige svarfordelinger. I andre tilfælde kan det betyde, at to enheder placeres forskelligt, selvom de har ens svarfordelinger.

Hvorfor placeres to enheder med ens svarfordelinger forskelligt?

Der findes eksempler på enheder, der har stort set identiske svarfordelinger, men som får forskellige placeringer. Det kan virke besynderligt. Der vil ofte være tale om, at den ene enhed placeres over (O) eller under (U) landsresultatet, mens den anden enhed ikke er forskellig fra (G) landsresultatet. Forklaringen er forskellig statistisk usikkerhed. Man vil typisk se, at den enhed, der placeres over/under landsresultatet, er relativ stor, hvilket betyder mindre statistisk usikkerhed og mere sikker identifikation af forskelle. Og omvendt vil den enhed, der ikke placeres forskellig fra landsresultatet, være relativ lille, hvilket medfører så stor statistisk usikkerhed, at eventuelle forskelle ikke kan identificeres. I placeringen over, under eller ikke forskellig fra landsresultatet er der til en vis grad taget højde for dette problem ved hjælp af de forskellige signifikansniveauer på regions-, sygehus- og afdelingsniveau. (læs mere om det i kapitel 2 om sammenligninger)

Hvorfor placeres to enheder med forskellige svarfordelinger ens?

I andre tilfælde placeres enheder med tydeligt forskellige svarfordelinger ens i forhold til landsresultatet. Som regel vil begge enheder få et G, altså ikke være signifikant forskellige fra landsresultatet. Dette kan forklares ved at få patienter fra disse enheder, har besvaret spørgsmålene, hvorved den statistiske usikkerhed bliver så stor, at enhederne ikke kan skelnes fra landsresultatet.